

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania A.R.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

o wysokość emerytury i renty inwalidzkiej funkcjonariuszy służb mundurowych, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10 czerwca 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt III AUa 23/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

II. zasądza od A.R. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych, wraz z odsetkami, o których mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

DS

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 czerwca 2017 r. (nr ewidencyjny KRW [...]) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, na podstawie art. 15c w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18

lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 723; dalej) oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji z 24 maja 2017 r. (Nr [...]), wskazującej na pełnienie służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 14 listopada 1983 r. do 30 lipca 1990 r., ponownie ustalił wysokość emerytury A.R., od 1 października 2017 r., wyjściowo jako 54,38% podstawy wymiaru, a ostatecznie na kwotę 2.069,02 zł brutto.

Decyzją z 24 czerwca 2017 r. (nr ewidencyjny KRI [...]), Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, na podstawie art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji z 24 maja 2017 r. (Nr [...]), wskazującej na pełnienie służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 14 listopada 1983 r. do 30 lipca 1990 r., ponownie ustalił wysokość renty inwalidzkiej A.R. od 1 października 2017 r., wyjściowo jako 3,33% podstawy wymiaru, a ostatecznie na kwotę 194,81 zł, która została podwyższona do kwoty odpowiedniego świadczenia w najniższej wysokości — do kwoty 1.000 zł. Świadczenie to, z uwagi na posiadanie prawa do korzystniejszej emerytury policyjnej, nie podlegało wypłacie.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 16 listopada 2021 r. (sygn. akt VIII U 1543/21), wydanym w sprawie A.R., przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, o wysokość emerytury i renty inwalidzkiej funkcjonariuszy służb mundurowych:

1. zmienił zaskarżoną decyzję (KRW [...]) w ten sposób, że stwierdził brak podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury odwołującego, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zasad obliczania wysokości świadczenia dla osób pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa i przyznał odwołującemu prawo do emerytury w dotychczasowej wysokości;

2. zmienił zaskarżoną decyzję (KRI [...]) w ten sposób, że stwierdził brak podstaw do ponownego ustalenia wysokości renty inwalidzkiej odwołującego, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zasad obliczania wysokości świadczenia dla osób pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa i przyznał odwołującemu prawo do renty inwalidzkiej w dotychczasowej wysokości;

3. zasądził od pozwanego, na rzecz odwołującego kwotę 360 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na skutek apelacji organu emerytalno-rentowego, Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 7 lutego 2024 r. (sygn. akt III AUa 23/22):

1. zmienił pkt 1 zaskarżonego wyroku i decyzję z 24 czerwca 2017 r. (znak KRW [...]) w pkt II 9 w ten sposób, że ustalonej w pkt II 6 wysokości emerytury nie ograniczył do kwoty 2.069,02 zł oraz oddalił odwołanie od tej decyzji w pozostałej części;

2. zmienił pkt 2 zaskarżonego wyroku i oddalił odwołanie od decyzji z 24 czerwca 2017 r. (znak KRI [...]);

3. w pozostałej części oddalił apelację;

4. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 3 w ten sposób, że koszty zastępstwa procesowego zniósł wzajemnie między stronami;

5. zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu wywiódł odwołujący, zaskarżając judykat w części, tj. co do pkt 2 wyroku, zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie prowadzące Sąd II instancji do błędnego przyjęcia, że skarżący A.R. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, z uwagi na „aspekt instytucjonalny oraz historyczny”, podczas gdy ani zakres jego czynności służbowych, ani rodzaj faktycznie wykonywanych zadań służbowych nie świadczą o jego działalności na rzecz „państwa totalitarnego”, tym bardziej, że A.R. pełnił służbę w Milicji

Obywatelskiej, a po roku 1990 w Policji służył Ojczyźnie przez kolejne 19 lat (tj. po przemianach ustrojowych, już w wolnej Polsce);

3. przepisu art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r., poz. 2270 ze zm.), poprzez niewłaściwe zastosowanie ww. przepisów, stanowiących podstawę wydania zaskarżonej decyzji o numerze KRI [...], na skutek czego, doszło do obniżenia renty inwalidzkiej skarżącego, podczas gdy, brak jest uzasadnionych podstaw do zastosowania ww. przepisów, bowiem służba, jaką pełnił A.R. w tzw. „okresie spornym” nie była służbą na rzecz państwa totalitarnego, o której mowa w przepisie art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, nadto prawo do ustalenia świadczenia jakim jest policyjna renta inwalidzka, jest ustalane na zgoła odmiennych warunkach, aniżeli prawo do policyjnej emerytury, a to z uwagi na zły stan zdrowia uprawnionych, wynikający z pełnienia przez nich służby na rzecz ojczyzny, nierzadko z narażeniem ich życia i zdrowia;

3. przepisu art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, poprzez:

a. naruszenie zasady ochrony praw nabytych, tj. świadczenia rentowego, ustanowionego przez niepodległe władze RP, a polegające na arbitralnym i nieuzasadnionym oddaleniu odwołania od decyzji z 24 czerwca 2017 r. (znak KRI [...]) przez Sąd II instancji, w konsekwencji pozbawieniu świadczenia osoby, której to świadczenie zostało wcześniej legalnie przyznane;

b. naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa, polegające na oddaleniu odwołania i w konsekwencji pozbawieniu świadczenia rentowego osoby, której zostały wcześniej zapewnione przez organy władzy publicznej, że będą oni traktowani w identyczny sposób jak pozostali funkcjonariusze służb powstałych po 1990 r.;

c. naruszenie zasady sprawiedliwości społecznej polegające na zastosowaniu odpowiedzialności zbiorowej i domniemania winy, co skutkuje

automatycznym ograniczeniem świadczeń emerytalno-rentowych byłym funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej;

d. naruszenie przez Sąd II instancji zasady *ne bis in idem* z uwagi na fakt, że A.R. w związku z ustawą nowelizującą ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z 2009 r., miał już w przeszłości obniżone świadczenie za ten sam „okres sporny”, w związku z rzekomą służbą „na rzecz państwa totalitarnego”;

4. przepisu art. 10 Konstytucji RP w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, poprzez wymierzenie zbiorowej kary wszystkim osobom, które pełniły służbę obecnie uznaną za służbę na rzecz totalitarnego państwa przed 1990 rokiem, bez względu na wykonywane zadania w legalnych organach państwa, uznanego powszechnie na arenie międzynarodowej, podczas gdy Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 września 2020 r. (sygn. akt III UZP 1/20) wyraźnie zaakcentował, że kryterium służby na rzecz państwa totalitarnego powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także indywidualnych czynów, pod kątem naruszenia praw człowieka, a odpowiedzialność zbiorowa jest sprzeczna z preambułą Konstytucji;

5. przepisu art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, poprzez naruszenie zasady proporcjonalności, polegające na ograniczeniu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy, którym nie sposób zarzucić jakiegokolwiek przewinienia, z wyjątkiem tego, że byli funkcjonariuszami pełniącymi służbę na określonych stanowiskach, przed 31 lipca 1990 r.;

6. przepisu art. 67 ust. 1 w zw. z art 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 2 ustawy zaopatrzeniowej, poprzez ograniczenie świadczeń rentowych, pomimo że wstępując do służby w strukturach mundurowych skarżący uzyskał od państwa zapewnienie o określonych warunkach zabezpieczenia społecznego, a mając przy tym na względzie, że niezdolność do służby u A.R. powstała w związku z pełnieniem tej służby, naruszona została istota świadczenia w postaci prawa do renty inwalidzkiej;

7. przepisu art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, polegające na naruszeniu godności, prawa do ochrony czci, dobrego imienia, prawa do prywatności i prawa do poszanowania życia rodzinnego, poprzez przyjęcie, że służba funkcjonariusza w

okresie przed 31 lipca 1990 r. stanowiła „służbę na rzecz totalitarnego państwa”, a tym samym arbitralne przypisanie funkcjonariuszowi - w akcie prawnym rangi ustawy - winy za działania związane z naruszeniami praw człowieka, których dopuszczali się niektórzy przedstawiciele władzy publicznej PRL oraz niektórzy funkcjonariusze organów bezpieczeństwa PRL, a do których były funkcjonariusz w żaden sposób się nie przyczynił;

8. przepisu art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, polegające na nieuzasadnionym, dyskryminującym zróżnicowaniu uprawnień o charakterze majątkowym, wynikających ze służby przed rokiem 1990 i obniżeniu świadczenia rentowego należnego funkcjonariuszowi z tytułu tej służby, w stosunku do osób, które zostały przyjęte do służby po 1990 r., co w konsekwencji narusza zasadę równości wobec prawa;

9. przepisu art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 1 i 2 ustawy zaopatrzeniowej, polegające na arbitralnym naruszeniu osobistych praw majątkowych i prawa do poszanowania mienia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie, na skutek nieproporcjonalnego naruszenia prawa do zabezpieczenia społecznego, co stanowi przejaw nieuzasadnionej represji ekonomicznej;

II. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.:

- przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej i prawidłowej oceny dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, a w szczególności dokumentów znajdujących się w aktach, którymi dysponuje Instytut Pamięci Narodowej i stwierdzenie na ich podstawie, że przebieg służby skarżącego wskazuje na podległość służbową Służbie Bezpieczeństwa, podczas gdy, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, ustalenia faktyczne i interpretacje prawne Instytutu Pamięci Narodowej nie mogą natomiast wiązać sądu - do którego wyłącznej kompetencji (kognicji) należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w

przedmiocie prawa do emerytury policyjnej i jej wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna (subsumcja) ustalonych faktów, a nadto, w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r. (sygn. akt III UZP 1/20) zostało wyraźnie wyeksplikowane, iż sąd powszechny, winien jest brać pod rozagę działania, które w ramach pełnionej służby, podejmował dany funkcjonariusz oraz zobowiązany jest on do indywidualnej oceny każdej sprawy, nie generalizując przy tym i nie opierając swego rozstrzygnięcia w oparciu o informację poświadczającą fakt przynależności byłego funkcjonariusza do danej jednostki strukturalnej/organizacyjnej.

Przy tak skonstruowanych zarzutach, skarżący wniósł o:

1. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. chylenie zaskarżonego orzeczenia, tj. wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu w zaskarżonej części, tj. w punkcie 2 wyroku oraz przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu;
3. zasądzenie od pozwanego organu emerytalno-rentowego na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w ocenie odwołującego przedmiotowa skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się – zdaniem skarżącego do odpowiedzi na pytanie: czy uzasadnionym było obniżenie świadczenia emerytalnego i rentowego A.R., a którego to podstaw organ emerytalno-rentowy upatrywał w zastosowaniu przepisu art. 15c w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej, a także w art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej. Zastosowanie powyżej wskazanych przepisów ustawy zaopatrzeniowej, było wynikiem z kolei zastosowania przepisu art. 13b tej ustawy, w świetle treści którego ustawodawca wskazał, że za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w cywilnych i wojskowych instytucjach oraz formacjach w tym przepisie wymienionych. Z uwagi na okoliczność, że ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym przywołuje szereg pojęć, bez wyjaśnienia ich znaczenia, a ponadto brak jest jakiegokolwiek odwołania do innych aktów prawnych, których przepisy pozwoliłyby wyjaśnić szereg wątpliwości interpretacyjnych - Sąd Najwyższy na mocy uchwały z dnia 16 września 2020 r.

(sygn. akt: III UZP 1/20) wychodząc niejako naprzeciw sądom powszechnym - wskazał na swego rodzaju „wytyczne”, przez pryzmat których sądy powszechne winny dokonywać interpretacji przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, a dalej oceny charakteru służby funkcjonariuszy służb mundurowych. Zasadność niniejszej skargi kasacyjnej, jak twierdzi skarżący sprowadza się niewątpliwie do tego, że Sąd Apelacyjny w Poznaniu - pozostając w oczywistej sprzeczności ze stanowiskiem wyrażonym w powyżej przywołanej uchwale - dokonał literalnej wykładni przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej. Sąd II instancji, nie dokonał weryfikacji czynności podejmowanych w ramach pełnionej służby przez skarżącego, a jedynie określając przynależność strukturalną funkcjonariusza do konkretnej jednostki - uznał, że pełnił on służbę na rzecz totalitarnego systemu. Sposób interpretacji przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, zastosowany przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu, w świetle ugruntowanego orzecznictwa sądów powszechnych ocenić należało jako odosobniony, a na kanwie stanowiska wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r. - jako nieaktualny.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczonego, organ emerytalno-rentowy wniósł o wydanie przez Sąd Najwyższy postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania, a z ostrożności o oddalenie skargi kasacyjnej, jako nie mającej uzasadnionych podstaw, oraz zasądzenie na rzecz organu emerytalno-rentowego od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Jednocześnie w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu, odnośnie do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie, organ emerytalno-rentowy wskazał, że skoro strona odwołująca skarży rozstrzygnięcie w zakresie pkt 2 sentencji wyroku, to skarga kasacyjna dotyczy wysokości policyjnej renty inwalidzkiej, która przed 1 października 2017 r. wynosiła 4.095,01 zł, zaś od 1 października 2017 r. – 1.000 zł. Skoro odwołujący domaga się uchylenia wyroku w tym zakresie, to wartość przedmiotu zaskarżenia, stanowiąca różnicę pomiędzy wyżej wskazanymi kwotami, pomnożoną dwunastokrotnie i zaokrągloną, wynosi 37.141 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszym postępowaniu nie kwalifikuje się do jej przyjęcia celem rozpoznania merytorycznego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie: (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik skarżącego wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wskazać w tym miejscu należy na ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego, z którego wynika, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym (w jej ocenie) wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca powinna więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126 i z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy

prawa. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Takiej okoliczności strona skarżąca jednak nie wykazała.

Skarga kasacyjna nie jest (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zatem zarzuty dotyczące ustalenie faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c., postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 marca 2018 r., II UK 194/17, LEX nr 2488675; 27 kwietnia 2022 r., I USK 413/21, LEX nr 3431707; J. Paszkowski (w:) T. Szancilo (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–458¹⁶. Tom I. Warszawa 2023, komentarz do art. 398¹³).

Zwrócić także trzeba uwagę, że z uwagi na ograniczenia wynikające z art. 398³ § 3 k.p.c., oczywista zasadność skargi kasacyjnej nie może być oparta na kwestionowaniu ustaleń faktycznych i oceny dowodów, dokonanych przez sądy powszechne. Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 § 1 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów. Zarzuty naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. nie mogą być więc w ogóle podstawą skargi kasacyjnej. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. nie uprawnia również do kwestionowania kompletności ustaleń faktycznych, niezbędnych dla prawidłowej subsumcji przepisów prawa materialnego. Zarzut naruszenia tego przepisu nie może również uzasadniać tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skoro nawet w razie przyjęcia jej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie mógłby rozważać zasadności naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2024 r., III USK 368/23, Legalis nr 3168652). O zasadności skargi kasacyjnej (jej oczywistości) nie może także

świadczyć podnoszona przez stronę skarżącą okoliczność, że Sąd Apelacyjny, rozstrzygając niniejszą sprawę, miał inny pogląd niż ten wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 września 2020 r. (III UZP 1/20). Sądy powszechne nie są bowiem związane uchwałami Sądu Najwyższego, nawet tymi, którym nadano moc zasady prawnej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

[SOP]

DS